

Nämndplan

2025

Regionala utvecklingsnämnden

Förslag – kulturberedningen – RUN nämndplan 2025

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Regionala utvecklingsnämndens uppdrag	3
1.2 Region Västerbottens vision	4
1.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål	5
1.4 Förutsättningar för planering.....	5
2 Regionmål och uppföljning	5
2.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål.....	5
2.2 Beskrivning av uppföljning	6
2.3 Regionfullmäktiges mål.....	6
3 Uppdrag	9
3.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.2 Uppdrag från nämnd till förvaltning	9
4 Ekonomiska förutsättningar och budget 2025	9
4.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi	9
4.2 Årsprognos 2024	9
4.3 Budgetförändringar 2025.....	9
4.4 Fördelade budgettramar 2025	9

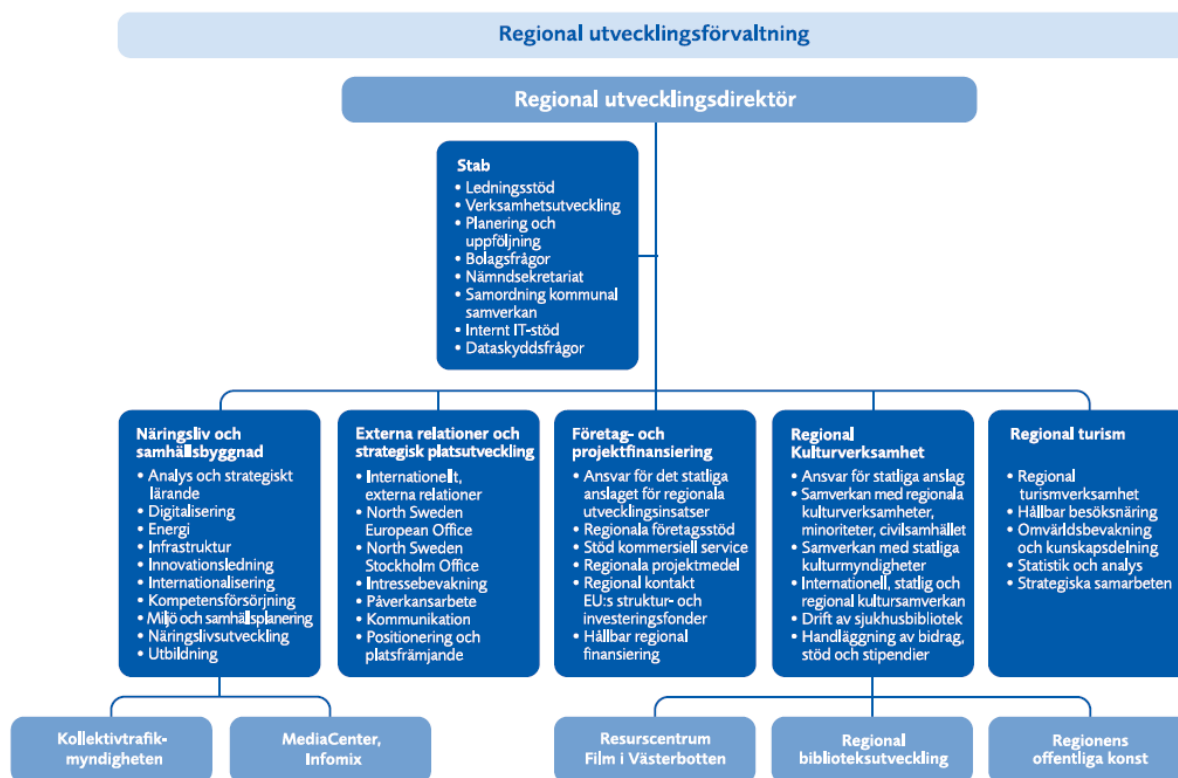
1 Inledning

1.1 Regionala utvecklingsnämndens uppdrag

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att leda, driva, utveckla och samordna det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet i länet, ett av Region Västerbottens huvuduppdrag. En viktig del i regionala utvecklingsnämndens uppdrag är att samordna och i bred samverkan ta fram, genomföra, förvalta samt följa upp den regionala utvecklingsstrategin. Den regionala utvecklingsstrategin anger gemensamt identifierade prioriteringar för det regionala utvecklingsarbetet. Den nu gällande regionala utvecklingsstrategin, *Västerbotten - en attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft*, har beslutats av regionfullmäktige och gäller för perioden 2020-2030. Regionala utvecklingsnämnden ansvarar även för andra strategier, bland annat den regionala innovationsstrategin, den regionala kulturplanen och den regionala digitala agendan samt har ansvaret för att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

I regionala utvecklingsnämndens uppdrag finns ansvaret för regional kulturverksamhet samt regional kollektivtrafik. En viktig uppgift kopplad till det regionala utvecklingsansvaret är att besluta om användningen av vissa statliga medel för regional utveckling, bland annat investeringar i regionala utvecklingsprojekt och företag. I arbetet ingår att säkerställa att fördelningen av regionala tillväxtanslaget bidrar till en hållbar tillväxt. Många insatser i det regionala utvecklingsarbetet sker tillsammans med och via aktörer och företagsfrämjande organisationer. Förutom arbetsutskott, finns även en kulturberedning inrättad. Nämnden ansvarar även för att det finns samverkansstrukturer kring regionala utvecklingsfrågor mellan nämnden och länets kommuner. Regionala utvecklingsnämnden samordnar därför även ett antal samverkansorgan som knyter samman Västerbottens läns kommuner och Region Västerbotten för regional utveckling.

Förvaltningsorganisation

Verksamheten för Externa relationer och strategisk platsutveckling ansvarar för Region Västerbottens årliga mötesplatser, internationellt arbete, påverkansarbete och kommunikation kring den regionala utvecklingen.

Verksamheten Företag och projektfinansiering ansvarar för fördelningen av det statliga anslaget för regionala utvecklingsinsatser, det så kallade 1:1-anslaget. Verksamheten säkrar att detta kompensatoriska anslag främjar en hållbar regional utveckling och tillväxt och bidrar till insatser som stärker länets utveckling i enlighet med Agenda för hållbar regional finansiering som fastställts av regionala utvecklingsnämnden. Verksamheten hanterar utifrån detta beredningen av och beslut om regionala företagsstöd, stöd till kommersiell service och

regionala projektmedel. Syftet med de regionala projektmedlen är att stärka lokal och regional hållbar konkurrenskraft i hela länet. Företagsstöden ska hjälpa länets företag att få en långsiktig lönsamhet och hållbar tillväxt, vilket därigenom leder till samhällsnyttiga följd effekter. Verksamheten är även regional kontakt för EU:s struktur- och investeringsfonder.

Verksamheten Näringsliv och samhällsbyggnad ansvarar för flertalet av de strategiska inriktningar som är grundade i den regionala utvecklingsstrategin, regeringens villkorsbeslut till regionen och andra styrande dokument. Inom verksamheten organiseras uppdragen inom strategiska insatsområden. Inom dessa finns en bredd av erfarenhet och kunskap med syfte att skapa nytta för samhälle och näringsliv, genom nätverk, strategiska program och utvecklingsinsatser både regionalt, nationellt och på EU-nivå. Inom verksamheten återfinns även Kollektivtrafikmyndigheten, Mediacyter och Centrum för tillgänglig information (Infomix).

Verksamheten för Regional kultur ska främja och utveckla kulturaktiviteter som bedrivs av regionala kulturverksamheter, i kommunerna och det fria kulturlivet. Den regionala kulturplanen utgör verksamhetens övergripande styrdokument. Funktionen för regional kulturutveckling och samordning ansvarar för att inom ramen för kultursamverkansmodellen samordna, driva och följa upp bolag, verksamheter och projekt utifrån de kulturpolitiska målen.

I verksamheten för regional kultur ingår funktionen för regional kulturutveckling och samordning, Regionbibliotek Västerbotten inklusive sjukhusbiblioteksverksamhet, Film i Västerbotten, samt funktionen för offentlig konst.

Verksamheten för Regional turism har ett uppdrag att verka för en hållbar utveckling av besöksnäringen i Västerbottens län.

Stab regional utveckling stödjer förvaltningsledning och nämndens verksamheter i de uppdrag som vilar på regionala utvecklingsnämnden.

1.2 Region Västerbottens vision

Region Västerbottens vision är ett län där framtiden byggs tillsammans med invånare, kommuner, organisationer och näringsliv. Ett Västerbotten där möjligheter kan realiseras och alla får plats. En region där hälsa, vård och utveckling hänger ihop och stärker varandra.

Vi drivs av att hela länet ska vara en trygg och stark region som människor vill leva i, flytta till, besöka och samarbeta med. Region Västerbotten tar ansvar för att det finns en uthållig och jämlik välfärd och att arbetet med innovation ger resultat. Genom att samla krafter och dela kunskap utvecklar vi Västerbotten och bygger en hållbar framtid tillsammans. En framtid med goda livsvillkor för alla.

Vi gör skillnad för dem vi finns till för och får fler att välja Västerbotten.

1.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål

Den politiska styrningen mot visionen och de två huvuduppgifterna sker genom sju regionmål som fullmäktige fastställt. Inom varje mål har fullmäktige prioriterat förflyttningar för perioden 2024–2027. Målen riktar sig till nämnderna som i sin tur antar årliga nämndplaner med delmål som anger nämndens mest prioriterade områden.

1.4 Förutsättningar för planering

.....

De ekonomiska förutsättningar som Region Västerbotten har att förhålla sig till, kommer att vara särskilt utmanande för det regionala utvecklingsuppdraget i en tid där möjligheter till framtida tillväxt är så stora och behöver omhändertas nu för att möjliggöra en långsiktigt hållbar utveckling av länet och Region Västerbottens samlade välfärdsuppdrag. I synnerhet som de ekonomiska utmaningar som möter andra samverkansaktörer inom offentlig sektor, akademi, näringsliv, regionalt kulturliv och civilsamhälle påverkar i vilken omfattning det är möjligt att kroka arm i gemensamt arbete för att stärka Västerbottens förutsättningar för framtiden. Exempelvis så kommer nivån av statliga anslag till regional kulturverksamhet att kraftigt påverka de regionala kulturaktörer som ingår i kultursamverkanmodellen, likväl som de kulturbolag som Region Västerbotten äger tillsammans med andra kommuner.

Kulturverksamhet bidrar till hållbara och attraktiva livsmiljöer, skapar förutsättningar för bildning, livslångt lärande och främjande av egen kreativitet och skapande. Kultur är också en bransch som bidrar till sysselsättning, mångfald av yrkeskompetenser och ekonomisk tillväxt. Region Västerbotten ska driva kulturutvecklingen i länet enligt den riktning som den politiskt beslutade kulturplanen anger. Det ska också skapas utrymme för nya aktörer att verka. Det är därmed angeläget att bedriva ett utvecklingsarbete som syftar till att ge plats för regionala variationer, och genomföra insatser som på sikt skulle kunna stärka förutsättningarna för utökade statliga kulturanslag till länet. Det finns vidare en överenskommelse som syftar till att tydliggöra och stärka folkbildningens roll i det regionala utvecklingsarbetet och folkbildningens betydelse för den framtida kompetensförsörjningen i länet.

.....

2 Regionmål och uppföljning

2.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål

.....

Kulturbereidningen har berett förslag till skrivningar, delmål och indikatorer i nämndplanen som är knutna till regional kulturverksamhet. Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott har berett övriga delar av nämndplan inför beslut.

2.2 Beskrivning av uppföljning

2.3 Regionfullmäktiges mål

Mål 1. Trygga uppväxtvillkor

.....

De regionala kulturverksamheterna ska prioritera barn och unga i sitt arbete. Det innebär att barn och unga ska ges möjlighet att ta del av professionell kulturverksamhet samt möta konst och kulturformer i sin vardag. Den offentligt finansierade kulturen ska möta barn och unga på deras arenor och för att utjämna skillnader till kulturdeltagande behövs särskilda insatser genomföras i kommuner och områden där förutsättningar att skapa och ta del av kultur är begränsad. För unga och socioekonomiskt utsatta grupper, som ofta är beroende av lokal tillgång till kultur för att kunna delta kommer minskade anslag till kultur innebära minskade möjligheter att ta del av kulturupplevelser. En viktig arena för kultur är folk- och sjukhusbiblioteken, där barn och unga har möjlighet att kostnadsfritt ta del av litteratur, konst och kultur. Genom Film i Västerbottens arbete med filmpedagogik ges barn och möjlighet att se film, skapa film och lära sig hur filmer är skapade. Arbetet sker i samarbete med kommuner, skola och föreningsliv. Skapande skola och Kulturskolor är viktiga plattformar för att nå ut till barn och unga i hela länet.

Att för nämnden kunna följa upp barn och ungas deltagande i de regionalt finansierade kulturverksamheterna ger en möjlighet att exempelvis belysa ojämlikheter i tillgång till kulturella aktiviteter men också för att kunna följa målgruppens kulturdeltagande. Kulturdeltagande är avgörande för barn och ungas utveckling och välmående. Forskning visar att engagemang i kulturella aktiviteter främjar kreativitet, självförtroende och sociala färdigheter. Studier visar att barn som deltar i kulturella aktiviteter har bättre skolresultat och utvecklar empati och samarbetsförmåga. Dessutom kan kultur fungera som en positiv skyddsfaktor mot psykisk ohälsa och social utslagning.

Utöver vad som beskrivits ovan, finns även medel att söka för arrangemang och projekt som riktar sig till barn och unga. Tre olika stöd finns som riktar sig till unga på olika sätt. Dels stöd som stödjer kulturarrangemang som riktas till unga i Västerbotten (Unga arrangörer), dels stöd som riktas till samverkan mellan ungdomar, kulturproducenter eller kulturkonsulenter i syfte att genom samverkan öka kontaktytorna kring kultur i länet (TRIO), och dels stöd som är möjligt för ungdomsorganisationer, ungdomsföreningar och ungdomsgrupper att ansöka om för att utveckla sin verksamhet (UtU). Gemensamt för samtliga av dessa medel är att de administreras och handläggs av regional kulturverksamhet inom regionala utvecklingsförvaltningen.

.....

Delmål	Indikatorer	Utfall 2023	Mål 2025	Periodicitet
Delmål 1.1 RUN bidrar till att barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur	Antal insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film	79	90	Tertial: aug, dec
	Antal insatser som stärker barnrättsperspektivet		10	Tertial: aug, dec
	Andel barn och unga som deltar i regionalt finansierade kulturverksamheter		38 procent	Tertial: aug, dec

Delmål	Indikatorer	Utfall 2023	Mål 2025	Periodicitet
	Antal insatser inom sjukhusbibliotekens programverksamhet som riktar sig till barn och unga		10	Tertial: aug, dec

Mål 2. Goda levnadsvillkor

Den regionala kulturverksamheten bidrar till hållbara och attraktiva livsmiljöer, skapar förutsättningar för bildning, livslångt lärande och kreativitet, samt är en bransch som bidrar till sysselsättning och ekonomisk utveckling. Region Västerbotten ska driva kulturutvecklingen i länet enligt den riktning som den regionala kulturplanen anger. För att göra det behöver verksamheten vara ledande eller samordnade inom vissa områden, och särskilt följa upp, synliggöra och verka för externa resurser inom andra.

Regionala kulturverksamheter är hårt drabbade av minskade statliga anslag och pressade kommunala och regionala budgetar, vilket tvingar verksamheterna att göra omprioriteringar och därmed riskera både bredden och kvaliteten i kulturutbudet. Minskningen av offentliga medel utan justering för ökade kostnader gör det svårt för kulturinstitutioner att upprätthålla samma nivå av produktion och tillgänglighet, särskilt på mindre orter som är särskilt sårbara. För att säkerställa kulturens långsiktiga tillgänglighet och kvalitet krävs strategiska insatser och finansiering som stärker kulturens roll i samhällslivet och garanterar att regioner och mindre orter inte halkar efter storstäderna. Regionala utvecklingsnämnden följer årligen upp de regionalt finansierade verksamheternas närvaro i länets kommuner för att kunna följa utvecklingen av den regionala kulturella infrastrukturens kapacitet.

Inom civil beredskap har kulturen, och särskilt biblioteken, en central roll för att stärka samhällets motståndskraft. Bibliotek erbjuder en trygg mötesplats där tillförlitlig information kan spridas under kriser och förebygga desinformation. Genom att bibehålla och förstärka bibliotekens resurser och infrastruktur kan samhället öka sin beredskap för framtida utmaningar, och medborgarna kan erbjudas en säker plats för information, internet och stöd vid nödsituationer. Ett antal bibliotek runt om i landet är idag definierade som samhällsviktiga verksamheter i kris och krig, till exempel som informationspunkter, och regionbiblioteket arbetar för att även biblioteken i Västerbotten ska erhålla den statusen. Arbetet kring bibliotekens beredskap förs på lokal, regional och nationell nivå i en mängd olika former, och det finns nu en tydlig struktur och ansvarsfördelning.

Genom Film i Västerbottens stöd till filmproduktion ges filmskapare från Västerbotten möjlighet att producera film. Detta ökar intresset för Västerbotten som filmregion och skapar arbetstillfällen inom filmsektorn. Västerbottens produktionstakt är stabil från år till år. Det finns möjlighet till utveckling då Film i Västerbottens stöd är avsevärt lägre än Norrbottens och Västernorrlands stöd.

Statsbidragen till folkbildning är under förändring med förslag på ökad statlig kontroll och minskad finansiering. Regioner och kommuner, via Sveriges Kommuner och Regioner, arbetar därför samordnat för att stärka folkbildningens förutsättningar, även med förändrat statligt stöd. Ett förslag om förändrat inomregionalt stöd läggs fram till regionala utvecklingsnämnden innan årsskiftet 2024/2025.

De svenska, liksom de norska och finska, sanningskommissionerna pekar på en historisk skuld till urfolket samerna och finsktalande minoriteter. De grupperna har en svag kulturell infrastruktur i Sverige idag visavi majoritetssamhället. I enlighet med den regionala kulturplanen ska Region Västerbotten bidra till att tillgängliggöra, synliggöra och stödja urfolket samernas och övriga nationella minoriteters kulturer inom befintliga och nya strukturer. Genom positionering och strategisk finansiering kan nätverk, noder och aktörer ges möjlighet att stärkas och verka på egna villkor.

Region Västerbotten (tidigare Landstinget) har i snart 100 år tillhandahållit konst i sina lokaler och verksamheter. Att tillgängliggöra konst stärker den gestaltade livsmiljön i våra offentliga rum. Konsten skapar inte bara estetiskt tilltalande miljöer utan ger även patienter, personal och besökare tillgång till kulturella upplevelser som kan minska stress och främja hälsa. Region Västerbottens konstinnehav och konstverkens placering administreras via ett konstregister, ett viktigt verktyg för att effektivt förvalta och bevara konstsamlingar. Under 2024 påbörjades ett omfattande arbete att upprätta ett nytt konstregister innehållande

information om Region Västerbottens cirka 19 000 verk vilket fortlöper 2025. Att säkerställa att det är korrekt information som återges för respektive verk och var de är placerade är det huvudsakliga behovet. Under 2025 ska det vara möjligt att via registret få en överblick över var konsten finns utplacerad och statistik över hur stor andel av konstinnehavet som finns utplacerad i Region Västerbottens lokaler och verksamheter. Målet 2025 är att få fram ett antal mätvärden som sedan kan följas upp årligen.

.....

Delmål	Indikatorer	Utfall 2023	Mål 2025	Periodicitet
Delmål 2.1 RUN verkar för att länets invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet	Närvaro av regionalt finansierade verksamheter i regionens kommuner* (*Uppgift avser antal aktiviteter som registreras i Kulturdatabasen och som omfattar rapportering av verksamheter som får finansiering via kultursamverkansmodellen. Utöver detta, utgår även stöd från Region Västerbotten till andra kulturverksamheter som ej är redovisade i denna uppgift.)	2 139	2055	År
	Antal insatser som stärker folkbibliotekens kunskap om beredskap i kris och krig		5	Tertial: aug,dec
	Antal filmproduktioner som medfinansierats av Film i Västerbotten	9	20	Tertial: aug, dec
	Mätvärden för konstinnehavet i konstregistret tas fram		Ja	Tertial: aug, dec

Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten

Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare

Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion

Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation

3 Uppdrag

3.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd

3.2 Uppdrag från nämnd till förvaltning

4 Ekonomiska förutsättningar och budget 2025

4.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi

4.2 Årsprognos 2024

4.3 Budgetförändringar 2025

4.4 Fördelade budgetramar 2025